

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN ERÄISTÄ KALANSAALIIDEN SALLITUISTA PURKAMISSATAMISTA JA JÄLLEENLAIVAUSPAIKOISTA MUUTTAMISESTA**1. Yleistä****Euroopan unionin lainsäädäntö****Turska-, silakka- ja kilohailisaaliiden sallitut purkamissatamat**

Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantojen monivuotisesta suunnitelmasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen¹ 14 artiklassa on säädetty kynmysarvot, joita suuremmat kalansaaliit on purettava jäsenvaltion nimeämiin satamiin.

Neuvoston kalastuksenvalvonta-asetuksen² 43 artiklassa säädetään, että satama voidaan määritellä nimetyksi satamaksi ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) vahvistetut purkamis- ja jälleenlaivausajat
- b) vahvistetut purkamis- ja jälleenlaivauspaikat
- c) vahvistetut tarkastus- ja tarkkailumenettelyt

Jäsenvaltiot vapautetaan c-kohdan soveltamisesta, jos kansallinen valvontaohjelma sisältää nimetyissä satamissa suoritettavan valvonnan toteuttamistapaa koskevan suunnitelman, jolla varmistetaan, että toimivaltaisten viranomaisten suorittama valvonta on samantasoista.

Neuvoston kalastuksenvalvonta-asetuksen 20 artiklan mukaan merellä tehtävät jälleenlaivaustoimet ovat unionin vesillä kiellettyjä. Ne ovat sallittuja ainoastaan luvan perusteella ja tähän tarkoitukseen nimetyissä satamissa tai lähellä rannikkoa olevissa paikoissa.

Kolmansien maiden kalastusalusten tarkastuksista jäsenvaltioiden satamissa säädetään neuvoston asetuksessa laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemisestä, estämisestä ja poistamisesta (*LIS-asetus*)³.

LIS-asetuksen 5 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on nimettävä satamat tai lähellä rantaa olevat paikat, joissa kalastustuotteiden purkamis- tai jälleenlaivaustoimet ja satamapalvelut ovat kolmansien maiden aluksille sallittuja.

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1139 Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta, neuvoston asetuksen (EY) N:o 2187/2005 muuttamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1098/2007 kumoamisesta

² Neuvoston asetus (EY) N:o 1224/2009 yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, asetusten (EY) N:o 847/96, (EY) N:o 2371/2002, (EY) N:o 811/2004, (EY) N:o 768/2005, (EY) N:o 2115/2005, (EY) N:o 2166/2005, (EY) N:o 388/2006, (EY) N:o 509/2007, (EY) N:o 676/2007, (EY) N:o 1098/2007, (EY) N:o 1300/2008 ja (EY) N:o 1342/2008 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1627/94 ja (EY) N:o 1966/2006 kumoamisesta

³ Neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2008 laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemisestä, estämisestä ja poistamisesta koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (EY) N:o 2874/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta

Kansallinen lainsäädäntö

Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain⁴ 68 a §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään ne satamat ja lähellä rannikkoa olevat paikat, joissa Euroopan unionin ulkopuolisten valtioiden ja Euroopan unioniin kuuluvien valtioiden kalastusalukset voivat purkaa tai jälleenlaivata saalista neuvoston Itämeri-asetuksen 19 artiklassa ja neuvoston LIS-asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa.

Mainitun lain 68 a §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään myös Euroopan unionin monivuotisissa, pitkän aikavälin elvytys- tai hoitosuunnitelmissa tarkoitetuista sallituista jälleenlaivaus- ja purkupaikoista.

Kalastustuotteiden sallituista purkupaikoista säädetään lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa 1413/2007 Euroopan yhteisön ulkopuolisen maan lipun alla purjehtivasta aluksesta purettavien kalastustuotteiden tarkastuksesta.

Seuraamukset

Yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain 49 §:n 12 kohdan nojalla Ruokavirasto määrää rikkomusmaksun sille, joka purkaa saalista jäsenvaltion neuvoston valvonta-asetuksen 43 artiklan nojalla nimeämien satamien tai lähellä rannikkoa olevien nimettyjen paikkojen ulkopuolella.

Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaalla on itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n mukaan itsemääräämisoikeus kalastuksen säätelyssä ja ohjauksessa. Kalastussatamien nimeäminen kuuluu siten Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaan.

Purkusatamien nimeämisen tavoite

Sallittujen purkusatamien nimeämisen tarkoituksena on tehostaa kalastuksenvalvonnan suunnittelua ja toteutusta. Purkupaikkoja ei kuitenkaan tulisi rajoittaa elinkeinon toimintaa haittaavalla tavalla.

3. Ehdotuksen sisältö ja perustelut

Valtioneuvoston asetuksella ehdotetaan muutettavaksi valtioneuvoston asetuksen eräistä kalansaaliiden sallituista purkamissatamista (719/2019) 2 § sekä vahvistettavaksi uusi luettelo (asetuksen liitteet 1 ja 2) niistä satamista, joihin Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantojen monivuotisesta suunnitelmasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 14 artiklassa säädettyt kynnysarvot ylittävät saaliit on purettava. Ehdotuksessa 2 §:n toinen mom. poistettaisiin ja pykälän otsikosta poistettaisiin viittaus lajittelemattomiin saaliisiin, koska edellytys on poistunut EU-lainsäädännön muutosten myötä. Edellytys oli asetuksessa *Neuvoston asetus (EY) N:o 2187/2005 kalavarojen säilyttämisestä teknisten toimenpiteiden avulla Itämeren, Belttien ja Juutinrauman vesialueilla, asetuksen (EY) N:o 1434/98 muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 88/98 kumoamisesta*, joka on kumottu asetuksella *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/1241 annettu 20 päivänä kesäkuuta 2019, kalavarojen säilyttämisestä ja meriekosysteemien suojelemisesta teknisten*

---

⁴ Laki yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta 1188/2014

toimenpiteiden avulla, neuvoston asetusten (EY) N:o 1967/2006, (EY) N:o 1224/2009 ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1380/2013, (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973, (EU) 2019/472 ja (EU) 2019/1022 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 894/97, (EY) N:o 850/98, (EY) N:o 2549/2000, (EY) N:o 254/2002, (EY) N:o 812/2004 ja (EY) N:o 2187/2005 kumoamisesta, jossa edellytystä ei enää ole.

Lisäksi liitteissä mainitut kilometräiset rajat, joita purkamisvelvoite asetuksessa nimettyihin satamiin koskee, ehdotetaan poistettavaksi liitteistä. Kynnysarvot on määritelty Itämeren turska-, silakka- ja kilohailikantojen monivuotisessa suunnitelmassa¹ ja näissä on odotettavissa muutoksia monivuotisen suunnitelman päivittämisen myötä.

Turskasaaliiden sallitut purkusatamat (asetuksen liite 1) ehdotetaan muutettavaksi siten, että satamaluetteloon lisätään Hangonkylän kalasatama, jonka merkitys turskasaaliiden purkusatamana on kasvanut.

Silakka- ja kilohailisaaliiden sallittuja purkusatamia (asetuksen liite 2) ehdotetaan muutettavaksi siten, että satamaluetteloon lisätään Inkoon satama (syväsatama), johon myös isompien troolareiden on mahdollista purkaa saalis.

Sallittujen purkusatamien määrän kasvattamisen vaikutus elinkeinon toimintaan on myönteinen, mahdollistaen lyhyemmät matkat satamiin. Purkusatamien määrän kasvattaminen vastaamaan muuttuneita tarpeita ylläpitää kalatalouden arvoketjun toimintaedellytyksiä raaka-aineen saatavuuden turvaamisen kautta. Lisäksi Inkoon satamassa on mahdollista ylläpitää tehokasta valvontaa. Hangonkylän kalasatama kuuluu valvontaohjelman kattamiin purkusatamiin.

4. Ehdotuksen valmistelu

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Elintarviketeollisuusliitto ry/Kalateollisuusyhdistys, Suomen Ammattikalastajaliitto ry, Suomen Kalakauppiaaliitto ry, Kalatalouden Keskusliitto ry, Inkoon kunta, Inkoo Shipping Oy, Ruokavirasto sekä Hangon kaupunki. Lausuntoaika on kaksi viikkoa, sillä satamalistausta on tarpeen muuttaa kiireellisesti, jotta kalastusyritysten toimintaedellytyksiä ei rajoiteta tarpeettomasti. Muutos on vähäinen, yksinkertainen ja luonteeltaan tekninen, joten kahden viikon lausuntoajan arvioidaan olevan riittävä siihen perehtymiseen.

5. Voimaantulo

Valtioneuvoston asetus ehdotetaan tulevaksi voimaan 1.11.2020.